

ตำนาน

พระราโชวาท

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันพุธที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๑ (ภาคเช้า)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้ามาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง อีกวาระหนึ่ง ข้าพเจ้าขอแสดงความยินดีกับทุกๆ คน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จในการศึกษา

เมื่อวันก่อนข้าพเจ้าได้นำพุทธศาสนาสูกาญจนาธิกขัตติยาว่า คนย่อมเป็นที่เกลียดชังเพราะขี้ด มากกว่าอธิบายแก่บัณฑิตในที่ประชุมนี้ วันนี้ จะกล่าวกับท่านทั้งหลายถึงสุกัญจนาธิกขัตติยาอีกข้อหนึ่ง คือ ต่อหน้าประพฤตินั้น ถึงลับหลังก็ประพฤติเช่นนั้น

ความประพฤติหรือการแสดงออกทางกายวาจาเป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงพื้นฐานการอบรม และพื้นฐานจิตใจของบุคคล เราจะสังเกตเห็นได้ว่า คนที่มีกายวาจาสุภาพเรียบร้อยไม่ก้าวร้าว มักมีจิตใจเมตตาเยือกเย็น และสำรวมอดกลั้น ส่วนคนที่กิริยาหยาบคายก้าวร้าว มักใจร้อน อดทน และขาดการอบรมที่ดี แต่การจะดูอรรถาธิบายจิตใจคนให้รู้ได้แน่ชัดนั้น จำเป็นต้องพิจารณาสังเกตให้ลึกซึ้ง เพราะบางคน ต่อหน้าทำกิริยาจากกับเราอย่างหนึ่ง แต่ลับหลังอีกอย่างหนึ่งก็มีมาก ฉะนั้น จะคบหาไว้วางใจ ขอให้ดูความประพฤติของเขาให้เห็นแน่ชัดทั้งต่อหน้าและลับหลัง ถ้าต่อหน้าทำอย่างไรลับหลังทำอย่างนั้น ก็เป็นคนตรง ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม แต่ถ้าต่อหน้ากับลับหลังทำตรงกันข้าม ก็หาความจริงใจมิได้ และเชื่อถือมิได้ อีกประการหนึ่งพึงจำไว้ว่า คนอ่อนหวานต่อหน้า แต่ลับหลังไม่ซื่อสัตย์ ผู้คนที่ไม่ซื่อจะอ่อนหวาน แต่ประพฤติเหมือนกันทั้งต่อหน้าและลับหลังไม่ได้ เพราะเขาผู้นั้นเป็นคนมีใจตรงและจริงใจ พอจะคบหาอาศัยกันได้ดีกว่าประเภทแรกมากมาย บัณฑิตทั้งหลายจะคบหาสมาคมกับผู้คนต่อไป ขอให้ใช้วิธีดูความประพฤติต่อหน้าและลับหลังนี้เป็นหลักพิจารณาด้วยหลักหนึ่ง จักได้มีมิตรที่พึงพึ่งไว้วางใจกันได้มาก และไม่ถูกผู้ใดหลอกลวง

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่เข้มแข็งสมบูรณ์ด้วยพลานามัย ด้วยกำลังกายและปัญญา มีมิตรสหายมากหน้า ผู้จะร่วมแรงร่วมใจกัน สร้างเสริมความสุขความเจริญก้าวหน้าให้เพิ่มพูนขึ้น ทั้งขอให้ประสบความสำเร็จและความรุ่งเรืองทุกประการในชีวิต